

Fővárosi Ítéletábra

8.Pf...../2020/7.

A Fővárosi Ítéletábra a Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda (... , ügyintéző: dr. Sándor István ügyvéd) által képviselt felperes neve (.....) felperesnek - dr. Landes Judit ügyvéd (fél címe 8) által képviselt I.rendű alperes neve (.....) I. rendű, a Dr. Kocsomba Nelli Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Kocsomba Nelli ügyvéd) által képviselt **II. rendű alperes** (.....) II. rendű és a **III. rendű alperes** (.....) III. rendű alperesek ellen szerzői jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 18. napján kelt 3.P...../2019/71. számú ítélete ellen a felperes 73. és a II. rendű alperes 75. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperes részére 70.000 (Hetvenezer) forint + áfa, a III. rendű alperes részére 60.000 (Hatvenezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. Kötelezi továbbá a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 50.000 (Ötvenezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes korábban fodrázsként dolgozott, 2001-ben egyéni vállalkozóként fotós vállalkozást indított. Azóta divatfotózást vállal, munkái prémium minőségű magazinokban jelentek meg, esetenként azok címlapján. Az I. rendű alperes tagja és ügyvezetője a III. rendű alperesnek, amely fodrázat, szépségápolás főtevékenységet folytató gazdasági társaság. A II. rendű alperes németországi vállalkozás, amely mások mellett a „Kasho” márkájú professzionális fodrázati eszközöket gyártja és forgalmazza. A III. rendű alperes ezeknek a termékeknek szerződéses magyarországi disztribútora.
- [2] A III. rendű alperes a 2000-es évek eleje óta szervezi a „Cut & Color Competition” elnevezésű, fotópályázat útján megvalósuló fodrázversenyt. A 2008-as versenyen indulni kívánó, perben nem álló **K.A.** fodráz (a továbbiakban: megrendelő) arra kérte fel a felperest, hogy a pályamunkáiról készítsen fényképfelvételeket. A felperes a felkérésnek eleget tett, így készült el 2008. augusztus 30. napján a jelen per tárgyát képező két fényképfelvétel egyike, egy műtermi felvétel, amelyen egy szőke, tarajos frizurát viselő, dinamikusan mozgó modell látható világos színű háttér előtt. A felperes 2011 évben ismét megbízást kapott ugyanezen személytől az az évi versenyre készített frizurák fotózására, amelynek eredményeként 2011. szeptember 10. napján elkészítette a per tárgyát képező másik fotóművészeti alkotást, amely grafitiszürke háttér előtt álló, feszes arckifejezésű, vörös bubifrizurás modellt ábrázol, aki a karjait némileg felfelé, illetve eltartja magától. A felperes a fényképfelvételeket A/4-es nagyítást lehetővé tevő felbontásban adathordozón adta át a

megrendelőnek, akitől a fájlok az I. rendű alpereshez, tőle pedig a II. rendű alpereshez kerültek.

- [3] A felperes 2016-ban észlelte, hogy a II. rendű alperes a „Kasho” ollókat népszerűsítő marketing tevékenységében a perbeli fotókat széleskörűen felhasználta, azokat saját honlapján, közösségi oldalain, magazinokban, szórólapokon, kiállítási molinókon és plakátokon világszerte - átdolgozva - alkalmazta. A felperes 2017. július 10-én, majd 2017. szeptember 19-én felszólító levéllel fordult a II. rendű alpereshez a fényképfelvételek jogosulatlan felhasználásából eredő gazdagodás megtérítését követelve. A II. rendű alperes válaszelevelében arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperestől felhasználási engedéllyel rendelkezik.
- [4] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű és a III. rendű alperes azzal, hogy jogosulatlanul engedélyt adott a II. rendű alperes részére a felperes szerzői jogvédelem alatt álló fotóművészeti alkotásainak felhasználására, míg a II. rendű alperes azzal, hogy a keresetben megjelölt 15 módon felhasználta a felperes fotóművészeti alkotásait, megsértette a felperes szerzői jogát. Kérte továbbá a II. rendű alperes kötelezését 15.610 Euró jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítésére is.
- [5] Az I. és III. rendű alperesek elsődlegesen joghatósági kifogással éltek, érdemben pedig a kereset elutasítását kérték. A II. rendű alperes maga is joghatósági kifogással élt, érdemben pedig a keresetet részben, 212.200 forint gazdagodás megtérítése erejéig elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes azzal, hogy a felperes két darab fotóművészeti alkotását a www.k....de, www.k...-e....com, a www.k....pl, a www.s.....cz, a www.k...-rus.ru honlapokon; a www.....com honlapon található „Kasho S....”, „Kasho”, „Kasho”, „Kasho”, „a.... E....”, „Kasho -”, a „Kasho R....”, a „N... B.....” felhasználói oldalakon, a www.i.....com honlapon lévő „k...rus” és „N... B....” felhasználói oldalakon, a www.t.....com oldalon lévő „Kasho @k...” felhasználói oldalon, a www.vk.com oldalon található „k...rus” és „N....B....” oldalon, valamint a www.i.....dk, a www.c.....lt, a s...t.....com/brand/k..., a www.k...s.....co.uk, a www.c.....kai.o.....com, a www.t.....com.hr és a www.a.....com honlapokon a felperes engedélye nélkül 2013. január 25. és 2017. március 22. napjától a nyilvánossághoz közvetítette, megsértette a felperes szerzői jogát. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6.258 Euró szerzői jogsértéssel elért gazdagodást, míg a II. rendű alperessel szembeni ezt meghaladó keresetet, valamint az I. és III. rendű alperesekkel szembeni teljes kereseteket elutasította. Kötelezte a felperest továbbá, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperes részére 245.000 forint, a II. rendű alperes részére 100.000 forint, míg a III. rendű alperes részére 169.310 forint perköltséget.
- [7] Határozatát a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 1. § 1) bekezdésére, (2) bekezdés i) pontjára, (3) bekezdésére, 9. § (1) bekezdésére, 16. § (1) és (6) bekezdésére, 26. § (8) bekezdésére, 94. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 203. §-ának (2) bekezdésére és 266. §-ának (1) bekezdésére alapította.
- [8] A törvényszék hangsúlyozta, hogy annak tényét, miszerint a fényképfelvételek szerzője a felperes egyik alperes sem vonta kétségbe, azt pedig, hogy a két fénykép egyéni, eredeti jellegű, és ebből fakadóan azokat szerzői jogi védelem illeti meg, kizárólag az I. rendű alperes kérdőjelezte meg másodlagos védekezésében. Mivel azonban az I. rendű alperessel szembeni kereset más okból elutasítandó volt, így nem volt szükséges szakértő útján tisztázni a képek szerzői jogi védelmét. A képek nem vitatott szerzősége pedig megalapozza a felperesnek a kérdéses szerzői joggal

kapcsolatos keresetőségi jogát.

- [9] Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felhasználás engedélyezésének aktusa önmagában nem tekinthető a mű felhasználásának, így a felhasználás engedélyezése, mint jogi aktus szerzői jogsértésként való minősítése fogalmilag kizárt. Erre alapítva a felperes I. és III. rendű alperesekkel szembeni keresetét - amely mindössze annak megállapítására irányult, hogy szerzői jogsértést jogosulatlan engedélyadással valósítottak meg - az elsőfokú bíróság elutasította.
- [10] A II. rendű alperessel szembeni igény tekintetében a törvényszék megállapította, hogy az alperes nem tette vitássá a peresített fényképek felhasználásának tényét és azt sem, hogy azt engedély nélkül, jogosulatlanul folytatta. Megállapíthatónak látta, hogy a II. rendű alperes azzal, hogy a két perbeli fotóművészeti alkotást engedély nélkül felhasználta, megsértette a felperes kizárólagos felhasználási jogát. Erre tekintettel megállapította II. rendű alperes jogsértését, a bitorlás kezdő időpontját pedig a felperes vonatkozó bizonyítékai alapján határozta meg.
- [11] Az elsőfokú bíróság kizárólag azon gazdagodás megtérítése tárgyában foglalt állást, amelyet a II. rendű alperes a fényképfelvételek Magyarország területén történő felhasználásával ért el. Nézete szerint annak a jogdíjnak a mértékét kellett megbecsülnie, amelyet a II. rendű alperesnek kellett volna azért fizetnie, hogy az első fotót 24 hónap, a második fotót 73 hónap időtartamban Magyarországon kereskedelmi céllal nyilvánossághoz közvetítse, és ilyen célból azokat átdolgozza. A kereskedelmi célú felhasználás körében értékelte, hogy a II. rendű alperes professzionális prémium minőségű fodrászati eszközök - főleg ollók - forgalmazása és reklámozása körében használta fel a fényképfelvételeket, így felhasználásuk egy szűk, szakmai fogyasztói kört célozva valósult meg.
- [12] A lefolytatott bizonyítási eljárás következtében rendelkezésre álló adatok alapján a törvényszék a perbeli esetre kizárólag belföldi és internetes felhasználás becsült ellenértékeként 10.000 forint/hó felhasználási díjat talált alkalmazhatónak, az átdolgozás útján való felhasználás ellenértékét további havi 10.000 forint/hó összegűre mérlegelte, így a per tárgyát képező fényképfelvételek havi felhasználási díját 20.000 forint/hóra becsülte. Ennek következtében a korábban megállapított 24 és 73 hónap felhasználás figyelembevételével 1.940.000 forintban állapította meg a szerzői jogsértéssel elért gazdagodás mértékét, amelyet a II. rendű alperesnek a felperes részére meg kell térítenie. Tekintettel arra, hogy a felperes németországi székhelyű, aki euróban igényelte a gazdagodást, így a fentiek szerint meghatározott összeget a keresetindításkori 310 HUF/Euró árfolyamon átszámolva a törvényszék 6.258 Euró megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest.
- [13] A határozattal szemben a felperes és a II. rendű alperes élt fellebbezéssel.
- [14] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet I. és III. rendű alperesekkel szembeni keresetet elutasító részének megváltoztatását és a felperes keresetének az I. és III. rendű alperesekkel szembeni keresetek tekintetében történő helyt adást, másodlagosan az elsőfokú ítélet I. és III. rendű alperesekre vonatkozó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését kérte. Azzal érvelt, hogy az I. és III. rendű alperesek felhasználási engedélye a H.... Kupán történő érzékelhetővé tétellel kimerült, a fotókat ezért jogosulatlanul adták át a II. rendű alperes részére, megsértve ezzel az Szjt. 16. §-ának (6) bekezdését. Mindezek alapján a felperes fellebbezési álláspontja szerint az I. és III. rendű alperesekkel szembeni kereseti kérelem megalapozott. Másodlagos fellebbezési kérelmét a felperes arra alapítva terjesztette elő, hogy álláspontja szerint az I. és III. rendű alperesekkel szembeni kereseti kérelmek érdemi vizsgálata az elsőfokú eljárás során nem volt teljes körű, így ennek orvoslása a másodfokú eljárásban már nem lehetséges.

- [15] A II. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó részének megváltoztatását (helyesen részbeni megváltoztatását) és a felperest 498.863 forint elsőfokú perköltség II. rendű alperes részére történő megfizetésére kötelezését kérte. Utalt a Pp. 83. § (4) bekezdésére, amelyből következően álláspontja szerint a részleges pernyertességre irányadó szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a bíróság az érdemi döntésében a leszállított keresetet teljes egészében megítéli. Előadta, hogy a felperes eredeti követelése 35.000 Euró volt, amelyet csak a per érdemi tárgyalási szakaszában szállított le. Mivel a kereset leszállítása a fizetendő illetékre sincs kihatással, így e számítási módot látta alkalmazhatónak a perköltség tekintetében is.
- [16] A felperes, az I. rendű alperes és a III. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet ellenérdekű fél által támadott részének helybenhagyását kérte.
- [17] Fellebbezéssel nem volt támadott az elsőfokú ítéletnek a II. rendű alperes szerzői jogsértését megállapító, továbbá a II. rendű alperest 6.258 Euró szerzői jogsértéssel elért gazdagodás megfizetésére kötelező, valamint a felperes II. rendű alperessel szembeni keresetének ezt meghaladó részét elutasító rendelkezései, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 383. § (3) bekezdése alapján nem érintette.
- [18] Sem a felperes, sem a II. rendű alperes fellebbezése nem alapos.
- [19] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg és annak alapján helytálló érdemi döntést hozott. Ítéletét minden lényeges kérdésre kiterjedően részletesen megindokolta, a megfelelően felhívott és helyesen alkalmazott jogszabályokon alapuló döntését és annak jogi indokait a Fővárosi Ítéltábla teljes körűen osztotta, a fellebbezések alapján sem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, sem megváltoztatására nem látott okot. A másodfokú bíróság a fellebbezésekben foglaltakra tekintettel az elsőfokú ítélet helyes indokai közül az alábbiakat hangsúlyozza.
- [20] Mindenekelőtt rögzíti, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményező, az ügy érdemi elbírálására is kiható lényeges eljárási szabályszegés az elsőfokú eljárásban nem volt, ilyet egyebekben a felperes maga sem nevesített fellebbezésében. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem vizsgálta a felperes által hiányolt körben az I. és III. rendű alperesekkel szembeni keresetet, mely álláspontját a Fővárosi Ítéltábla osztotta, további bizonyítást ezért maga sem látott szükségesnek, így az elsőfokú ítéletet érdemben bírálta felül.
- [21] A felperest, mint a szerzői vagyoni jogok jogosultját az Szjt 16. § (1) bekezdése alapján kizárólagos jog illeti meg a felhasználásra és a felhasználás engedélyezésére. A jelen esetben a mű felhasználását - az Szjt. 26. § (8) bekezdése szerinti nyilvánossághoz közvetítést - a nem vitás peradatok szerint a II. rendű alperes valósította meg, ami a jogosulttól származó engedély hiányában jogosulatlan volt az Szjt. 16. § (6) bekezdése folytán. Az I. és III. rendű alperesek tekintetében azonban az Szjt. 17. §-ában felsorolt vagy azokon túli atipikus felhasználási módot megállapítani nem lehetett. A másodfokú bíróság egyetértett a törvényszékkal abban, hogy a szerzői mű felhasználása a mű közvetlen érzékelése, illetve érzékelhetővé tétele, míg a felperes által az I. és III. rendű alperesekkel szemben kifogásolt magatartás - a jogosulatlan engedélyadás - ilyennek nem tekinthető.
- [22] Helytállóan utalt emellett arra a törvényszék, hogy a megállapított tényállás alapján nem is volt bizonyított, hogy az I. rendű alperes akár saját személyében, akár a III. rendű alperes

ügyvezetőjeként eljárva a perbeli fényképek felhasználását engedélyezte volna a II. rendű alperes számára. Minderre tekintettel megalapozottan döntött a felperes I. és III. rendű alperesekkel szembeni keresetének elutasításáról.

- [23] Nem volt teljesíthető a II. rendű alperes perköltségre vonatkozó fellebbezése sem.
- [24] A felperes gazdagodás megtérítése iránti igénye bírói mérlegelés alapján állapítható meg, ezért a Pp. 83. § (3) bekezdése szerint a részleges pernyertesség Pp. 83. §-ának (2)-ában foglalt szabályai mellőzhetők.
- [25] Emellett helytállóan hivatkozott arra is a felperes fellebbezési ellenkérelmében, hogy keresetét már a perfelvételi szakban leszállította 29.100 Euróra, így az első ízben leszállított kereseti követelés vonatkozásában a II. rendű alperes által felhívott Pp. 83. § (4) bekezdése sem alkalmazható. Bár a kereset második leszállítására a per érdemi szakaszában került sor, azonban arra a Pp. 83. § (4) bekezdésében szabályozott kivétel arra tekintettel nem irányadó, hogy a felperes kereseti kérelme becsléssel állapítható meg, és a felperes önhibáján kívüli okból nem volt abban a helyzetben, hogy a követelését a perfelvételi szakban számszakilag pontosan meghatározza. Ehhez szükség volt a lefolytatott bizonyítási eljárásra, ezek között tanú 1 2020. június 26. napján eszközölt tanúvallomására, amely alapján a felperes fotóművészeti alkotásainak jogdíja végső soron megállapítható vált. A felperes a tanú meghallgatás után szállította le ismét a keresetét, mivel ekkor került abba a helyzetbe, hogy a követelése mértékét pontosan meghatározza, és az elsőfokú bíróság is a tanú által előadottakra alapítva határozta meg mérlegeléssel a megfizetni elmulasztott jogdíj összegét.
- [26] Az elsőfokú bíróság tehát helyesen határozott a perköltségről akként, hogy a felperest a II. rendű alperessel szemben 40%-ban pernyertesnek ítélte.
- [1] Mindezek következtében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve annak fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján - annak helyes indokai mentén - helybenhagyta.
- [27] Az eredménytelenül fellebbező felperest Pp. 364. §-án keresztül érvényesülő Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte az I. és III. rendű alperes oldalán felmerül, míg a szintén sikertelenül fellebbező II. rendű alperest a felperes oldalán felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján mérlegeléssel, a Pp. 81. §-a szerint felszámított munkadíj figyelembevételével, de a felperes esetében az elvégzett tevékenységgel arányban állóan, csökkentett mértékben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2021. január 14.

Dr. Lesenyey Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k. előadó
bíró